

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 2. An Deus ex se ante absolutè præuisa Reproborumpeccata eos
ad pœnam æternam aut damni, aut sensus destinauerit; vel saltem
destinare potuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

Auctores loquuntur. Nam quidam reprobationem negativam appellant solum omissionem prædestinationis, vocantes positivam quodvis decretum positivum quavis ratione conducens ad damnationem Reprobatorum; qualia sunt decreta negandi gratiam, permittendi peccatum, excludendi à Regno, & puniendi pœna sensus. Alij idem, ac præcedentes, consentes de positivâ reprobatione, negativam per decretum quasi reflexum non prædestinandi constituunt. Alij decretum permittendi peccatum, & negandi gratiam reprobationi negativæ adiungunt: appellant positivam reprobationem solum decretum puniendi Reprobam æternâ pœnâ damni, & sensus. Alij denique aliter in super loqui solent. Tota hac lis est de modo loquendi.

Suppono, circa quemvis Reprobatorum imprimis dari in Deo omissionem prædestinationis eius, quæ est ommissio eorum omnium decretorum, quibus potuisset illum prædestinare iuxta diversos modos possibiles prædestinandi, de quibus egimus disput. 41. quæst. 1. & 2. Vtrum autem huiusmodi ommissio possit esse pura, vel debeat quasi reflexe aliquo decreto imperari, aliterius est quæstionis, de qua egimus disput. 31. quæst. 5. iuxta cuius resolutionem pura esse potest. Deinde reperitur in Deo decretum puniendi Reprobam pœnâ damni, quæ in privatione gloriæ consistit. Tale enim decretum negari non potest; quidquid contra commuonem Theologorum consensus doceat Gaspar Hurt. disput. 5. de Prædestin. diff. 2. sine: quia Deus sine decreto positivo nequit per gloriæ privationem peccatum Reprobi siue originale, siue etiam actuale punire, ut de facto punit. Eito ad negandam illi gloriæ præcisè nullo opus esset positivo decreto. Præterea respectu Reprobi adulti decedentis cum mortali actuali datur in Deo decretum puniendi illum pœnâ æternâ sensus; necnon decretum positivum permissionis peccati. Nam hæc, præter carentiam gratiæ efficacis, (ad quam non esset opus decreto positivo), includit collationem auxilij sufficientis ad non peccandum, suppositâ potestate ad peccandum, prout diximus supra disput. 43. quæst. 3. num. 21. Denique eorum omnium entium positivorum, quæ proximè, vel remotè quavis ratione ad damnationem Reprobi conferunt, non potest non in Deo dari decretum positivum; quidquid sit de negationibus entium ad id ipsum aliquo modo conducentibus. His adde omnes actus scientiæ naturalis, liberæ, & mediæ, quibus Deus ducitur ad concipiendum decreta prædicta, & omissiones liberæ decretorum, iuxta dicta supra disput. 37. quæst. 4.

Igitur, cum hæc, quod ad rem attinet, certa sint, ut terminos expeditos habeamus pro sequentibus quæstionibus, reprobationem positivam vocabimus solum decretum, quo Deus damnat Reprobam in æternum tum pœnâ damni, tum etiam sensus, connotatâ scientiâ præviâ ad tale decretum: sub negativâ autem, seu potius permissivâ reprobatione non solum omissionem prædestinationis (quæ sola, loquendo propriè, est negativâ reprobatio) comprehendemus, sed etiam decreta omnia positiva, quibus Deus permittit peccata, cæteraque entia decernit, quæ cum effectu sunt conductura ad damnationem Reprobi, connotatis

scientiis directivis eorum decretorum, è quibus potissima est scientia mediâ de tali conductiâ.

Etenim reprobatio, quemadmodum prædestinatio, & quavis alia providentia, directè in actibus voluntatis seu positivis, seu negativis, obliquè autem in actibus intellectus constituenda est, prout univèrsim liter statuimus disput. 37. quæst. 9. Nec vllam involuit actum imperij propriè dicti ad intellectum pertinentem, præter prædictas scientias, prout etiam de quavis providentiâ univèrsè ostendimus in eadem disput. 37. quæst. 6. In quo hic iterum non est morandum.

QVAESTIO II.

An Deus ex se ante absolutè prævisa Reprobatorum peccata eos ad pœnam æternam aut damni, aut sensus destinaverit; vel saltem destinare poterit.

Alvinus lib. 1. Institut. cap. 18. & lib. 3. cap. 21. & sequ. n. alijque hæretici sectarij asseverant, Deum ex se ante omnem prævisionem peccati ad ostendam suam iustitiam destinasse Reprobos ad pœnam æternam damni, & sensus: ex eoque sine eos impellere, & necessitare ad peccandum. Quem errorem tanquam planè impium, & blasphemum eruditè refutant Bellarm. lib. 2. de Amissione gratiæ, & lib. de Gratia, & liber arbitri. Becan. tom. 1. Opuscul. in principio. Tann. 1. par. disput. 3. quæst. 7. Peravi. tom. 1. Theolog. Dogmat. lib. 9. & alij Doctores catholici. Qui vno ore consentunt, Deum de facto neminem ante peccata prævisa absolutè, & efficaciter destinare ad æternos Inferni cruciatus, qui sunt pœna sensus. An verò deinceps ad exclusionem, seu ad carentiam gloriæ, quæ est pœna damni, non ita concors Theologorum sententia est.

Nam quidam putant, Deum eundem ordinem servasse cum Reprobis, ac cum Electis; atque ita absolutè, & efficaciter alijs quidem gloriæ, alijs carentiam gloriæ prædefinisse ante vtrorumque prævisa opera seu bona, seu mala. Ita sentit Durand. in 1. distinct. 40. quæst. 2. Bann. 1. p. quæst. 23. art. 3. Zumel ibid. disput. 4. Aluar. de Auxil. disput. 10. per totam. Carmelit. Salmant. 1. par. tract. 5. disput. 8. Ioan. à S. Tho. disput. 10. & alij Thomistæ communiter. Quorum sententiam reliqui fermè Theologi rejiciunt unanimitèr, consentes, Deum ante prævisa peccata neminem à suo Regno excludere, seu destinare ad pœnam damni. Ita Bellarm. lib. 2. de Amissione gratiæ cap. 12. & lib. 2. de Grat. & liber. arbitri. cap. 16. Soar. lib. 2. de Auxilij cap. 5. & lib. 5. de Prædestin. cap. 3. & 6. Vazq. 1. par. disput. 95. cap. 4. 5. & 9. Less. disput. de Prædestin. sect. 6. assert. 6. Molin. 1. par. quæst. 23. artic. 3. 5. advertendum, & artic. 5. disput. 1. memb. 13. & in Concord. artic. 5. disput. 3. Ruiz disput. 15. de Prædestin. sect. 3. & disput. 16. sect. 6. Arrub. disput. 88. Herice disput. 33. cap. 3. Alarc. tract.

tract. 4. disput. 5. cap. 10. Gasp. Hurt. disput. 5. de Prædest. diff. 3. Tam. disput. 3. q. 7. dub. 3. Quiros tom. 2. disput. 17. Carlet. disput. 45. Veken. disput. 28. & apud eos alij plures. Quorum aliqui seueris notis inurunt sententiam oppositam, vt apud Soar. Herice, Tanna & Quiros videri potest. Hæc de facto. De possibili autem Molin. Varq. Soar. Quiros, Carlet. & alij censent, repugnare Deo decretum absolutum puniendi Reprobos conceptum ante præuisa eorum peccata. Ruiz verò disput. 16. citatã lect. 5. num. 6. & lect. 6. num. 29. Arriaga. 1. p. disput. 39. num. 8. & alij Recentiores censent. non esse Deo impossibile tale decretum. Addunt contra non nullos Arriaga ibid. num. 9. & latius 1. 2. disput. 55. lect. 3. Quiros lect. 4. num. 16. Sfortia Palanici. lib. 1. de Bono cap. 31. & Veken. disput. 28. citatã cap. 2. nullatenus posse Deum ad infernales cruciatus damnare innocentem; tametsi possit illum æternã suã gloriã priuare.

Propositio I.

7 Deus ante absolutè præuisa Reproborum peccata non habet decretum absolutum excludendi eos à gloriã.

Probatür primò propositio ex sacris Letteris sæpe asserentibus, Deum ex se non solum præoptare hominum salutem, vitamque æternam; sed etiam nolle, siue non velle eorum mortem, & perditionem. Sap. 1. *Deus mortem non fecit, nec letatur in perditione viuorum.* Ezech. 18. *Numquid voluntatis meæ est mors impij, dicit Dominus? & cap. 3. Nolo mortem impij.* Math. 18. *Non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in Cælis est, vt pereat vnus de pusillis istis.* 2. Petr. 3. *Nolens, aliquos perire, sed omnes ad penitentiam reuerti: Osca 13. Perditio tua Israel, tantummodò in me auxilium tuum.* His enim, & similibus clarè significatur, Deum ex se, & ante præuisa peccata non habere voluntatem, vt Reprobi pereant morte secundã, qualis est damnatio ad poenam æternam, non solum sensus, sed etiam damni.

8 Secundò probatur propositio ex Concilijs. Valentinum enim 3. sub Lothario Imperatore. can. 3. ait. *Fidentes fatemur, prædestinationem Electorum ad vitam, & prædestinationem Impiorum ad mortem: in electione tamen saluandorum misericordiam Dei præcedere meritum bonum; in damnatione autem periturorum meritum malum præcedere iusticiam iudicij Dei.* Nulla ergo ex mente Concilij voluntas Dei, nõ solum exequutiua, sed ne intentiua quidem damnandi Reprobos præcedit eorum mala merita: vt voluntas intentiua saluandi prædestinatos merita eorum bona præcedit. Quo abiicitur interpretatio extorta, qua tentant Aduersarij exponere verba relata. Eandem veritatem indicat Araus. 2. can. 25. dicens. *Aliquos verò ad malum diuinã potestate prædestinatos esse, non solum non credimus, sed, etiam si sunt, qui tantum malũ credere velint, cum omni detestatione in illos anathema dicimus.* Nec enim de solo malo culpæ, sed etiam de malo poenæ Concilium loquitur contra hæreticos, vtrumque prædestinari à Deo dicentes antecedentur ad vnum arbitrij creati. Consentit Trid. sess. 6. can. 17.

9 Tertiò probatur propositio ex Patribus. Et

primùm ex illis, qui asserunt, voluntatem, quã Deus vult punire peccata, esse consequentem. *Qua ortum, & rationem sumit ex nostro vino.* Ita expressè Chrysost. serm. 1. inepit. ad Ephes. Damasc. in Dialogo contra Manich. versus finem, & lib. 2. de Fide cap. 29. versus finem, & alij apud Ruiz disput. 16. de Prædest. lect. 6. num. 14. Deinde ex illis, qui docent, Deum quasi coactum, & inuitum trahi per peccata hominum, ad eorum condemnationem, seu punitionem. Quod non fieret, si ante præuisa peccata punitionem decerneret. Bernard. serm. 5. in Natali Domini in medio ait. *Nam quod iudicat, & condemnat nos, eum quodammodò cogimus.* Nanz. in Oratore de plaga grandinis paulò post medium ait *Ad illam enim (nempe iram) à nobis vi pertrahitur, &c. Cum igitur non, nisi coactus, percutiat, &c. Chrysost. homil. 67. in Ioan. ad illud Videns Ciuitatem, &c. Deus autem, inquit, non modò nos non derelinquere, & punire vult; sed quoties punit, inuitus punit.* Qua de re plura Saluianus lib. 1. de Prouid. post medium, & lib. 4. inter principium, & medium, & rursus col. vlt. Præterea eandem veritatem expressus alij Patres tradunt. Augustinus, seu quisquis est auctor lib. 6. Hypognotic. cum dixisset, aliquos misericordia Dei ad æternam vitam prædestinari, addit. *Cæteros autem penã punit: quos ideo punit; quia, quid essent facturi, præsciuit: non tamen ipse fecit puniendos, vel prædestinavit.* Et ibidem post medium. *Tenenda est inconcussa huius disputationis regula, quã diuinis testimonijs clarum: peccatores in malis proprijs, antequam essent in Mundo, præscitos esse tantum, non prædestinatos: penam autem esse eis prædestinatam, secundum quod præsciti sunt.* In eadẽ sententiã eiple August. epist. 105. & 106. lib. 1. ad Simplic. q. 2. lib. 3. contra Iulian. cap. 28. lib. de Grat. & liber. arbit. cap. 21. lib. de Prædest. sanct. cap. 10. lib. de Dono persequ. cap. 6. 8. 11. & 18. & alibi Fulgent. lib. 1. ad Monim. cap. 5. & seqq. multis contendit, mortem vtramque, temporalem videlicet, & æternam à Deo non esse prædestinatam, nisi præuisã culpã. Et cap. 26. ait. *Notum est, nam Dei dici non posse, nisi ubi creditur hominis iniquitas præcessisse.* Consentit Prosper. Respons. 3. & 7. ad Gallos, & respons. 11. ad Vincentium, & alibi. Beda lib. quart. q. 13. post medium ait. *Prædestinavit Reprobis mortem æternam, sed non mortis æternæ causam. Non est enim in Dei dispositione quomodò peccator peccet; sed tamen, cum sciat, cum peccaturum, mortem ei præordinauit et verus iudex.* Denique S. Th. quest. 6. de Veritat. art. 1. ad vlt. ait. *Reprobatio etiam dicitur preparatio quantum ad poenam; quam etiam Deus vult voluntate consequente, sed non antecedente.*

Quarto probatur propositio ratione ex prædictis oriundã. Quia nimirum præuisa, & antecedens voluntas damnandi Reprobos minis commendat clementiam, boniuitatem, beneuolentiamque Dei erga homines, quã sacræ Scripturæ, & Patres prædicant. Quod satis est ad eam negandam defacto: estò possibilis sit. De quo postmodum.

Itaque Deus ante præuisa absolutè peccata hominum morte consummanda neminem excludit à gloriã decreto antecedente. Imo nec desiderio simplici, aut conditionato. Id enim probant pleraque argumenta, quã adduximus. Quod autem Deus statim, ac præuider hominem lapsum, eum damnare non decernat æternã poenã aut dam-

damni, aut sensus quousque illum in suo peccato prauident decessurum, inde specialiter confirmatur. Quia, quandiu homo in hac vita mortali degit, Deus à desiderio antecedenti salutis, & conuersionis eius non desistit, vt passim Scripturae testantur; neque à curâ prouidendi ei auxilia, quibus possit si velit surgere à peccato, & saluari. De quo plura videri possunt apud Ruiz tom. de Volunt. disput. 19. 20. & 21. & rursus tom. de Prædestinat. disput. 17. sect. 4. & 5. Ex his colligitur, nec paruulos decedentes cum originali, nec adultos decedentes cum actuali ad penam damni, vel sensus damnari à Deo, donec absolute prauidentur ab ipso in eo statu vitæ futuri.

12 Sed obijciunt Aduersarij primò illud Apostoli ad Rom. 9. *Non ex operibus, sed ex vocante dictum est eis; quia maior seruie minoris, sicut scriptum est. Iacob dilexi, Esau autem odio habui.* Vbi videtur docere Paulus, reprobationem Esau æquè, ac electionem Iacob ante eorum prauisa apera factas esse. Id quod sub eorum typo de reprobatione, ac electione cæterorum hominum significare intendit. Ergo reprobatio positua excludens à gloria Reprobos ante absolute prauisa peccata eorum fit. Nego consequentiam. Quia Paulus vel loquitur de reprobatione negatiua, quam tantum per odium Dei significat iuxta sententiam S. Th. 1. p. quæst. 23. art. 3. ad 1. dicens, *In quantum igitur quibusdam non vult hoc bonum, quod est vita eterna, dicitur eos habere odio, vel reprobare.* Vel certe si, loquitur de positua, eam non æquiparat electioni factæ indepenter ab operibus, vt bene, & latè exponit Vazq. disput. 95, citatâ cap. 8. Quomodo autem S. Th. nullibi iter pro Aduersariis, vt ipsi autamant, apud Herice videri potest supra cap. 5. & 6. Vbi cumque enim Doctor Angelicus reprobationem ante omne demeritum ponit, de reprobatione negatiua, de qua loquitur in relatis verbis, intelligendus est. Imo verò cætera argumenta, quæ opponuntur, in reprobatione negatiua facile infringi possunt. Vnde illa proponere opus non est. Videantur Herice cap. 6. & 7. & Vazq. cap. 9.

13 Sed dicit aliquis. Reprobatio negatiua æquiualeat voluntari excludendi Reprobos à gloria; quandoquidem tam infallibile est, non prædestinatum damnandum esse, quam reprobatum posituè damnandum esse. Ergo non est, cur priori reprobatione admittâ ante demerita prauisa, non admitatur & posterior. Respondeo, quod ad rem attinet, reprobationem negatiuam, & posituam non esse æquiuales; (quidquid sit de æquiualentiâ earum quoad connexionem cum carentiâ gloriæ). Quia velle posituè ante prauisa demerita, vt aliquis non obtineat gloriam, plûs abest à clementiâ, quam de Deo prædicant Scripturæ, & Patres, quam omittere, & non conferre alicui ante prauisa eius demerita media efficacia ad gloriam, collatis interim sufficientibus, quibus possit ille, si velit, consequi gloriam ipsam.

14 Denique obijci potest id, quod ait Paulus ad Rom. 9. *Dicit enim Scriptura Pharaoni: quia in hoc ipsum excitavi te, vt ostendam in te virtutem meam; ammirum punitiuam.* Et paulò post. *Quod si Deus volens ostendere iram, & notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientiâ iram apri in interitum, &c.* Quibus clarè significari videtur, Deum ex intentione puniendi

peccata permittere, & sustinere illa. Ergo ante prauisa peccata ipsa habet voluntatem ea puniendi penâ temporali, & æternâ. Omnis solutionibus, quas adferunt Herice cap. 7. & Hutrad. supra. Respondeo ex Ruiz disput. 16. de Prædest. sect. 6. num. 3. prædictis in locis tantum significari, Deum post prauisum vnum peccatum ex moriuo puniendi illud, in eaque punitioe suam potentiam, & iram ostendendi permittere noua peccata, & perleuerantiam in priori. Ex quo non sequitur, habere Deum aliquam voluntatem punitiuam antecedentem ad prauisionem absolutam peccati, quod puniendum est. Vnde non placet, quod ibidem docet Ruiz, Deum permittere peccatum subsequens in penam præcedentis ex efficaci intentione puniendi omnia simul æternâ penâ. Sic enim ante prauisum absolute aliquod peccatum præcederet intentio Dei efficacis puniendi illud in æternum, non solum penâ damni, sed etiam sensus. Quod cum doctrinâ hæctenus traditâ, in qua Ruiz ipse consentit, coherere non potest.

Propositio 2.

Necunde videtur esse Deo impossibile decretum puniendi Reprobos, non solum penâ damni, sed etiam sensus antecedens prauisionem absolutam peccati.

Probat. Quia tale decretum simile propositus est decreto prædefiniri gloriæ vt coronæ; de quo egimus disput. 41. q. 1. totidemque modis, ac illud, constitui potest. Vnde, sicut illud bene coheret cum libertate hominis ad merendum, & ad amittendam gloriam, & cum meritum remuneratione, ita hoc bene potest componi cum libertate hominis ad peccandum, & ad vitandam penam, & cum delictorum punitioe, vt ex doctrinâ latè ibi traditâ, qua huc omnino est transferenda, compertum est. Nec per huiusmodi decretum cogretur Deus amare aliquo modo peccatum; tamen obiectum eius sine peccato esse non possit: lat enim esset, illud permittere; ad idque solum ex tali decreto teneretur voluntas Dei. Quemadmodum ex prædefinitione penitentia, alteriusve virtutis cum peccato connexa non cogitur Deus ad amandum peccatum, sed tantum ad illud permittendum, vt vidimus disput. 43. quæst. 3. cuius etiam doctrina ad rem præsentem est applicanda. Iam verò supradictum decretum nulli attributo diuino aduersatur; cum habeat pro obiecto honestissimum actum iustitiæ punitiæ Dei. Ergo ex nullo capite videtur Deo repugnare.

Dices. Aug. lib. 3. contra Iulianum cap. 16. 18. ait. *Non potest Deus quemquam sine malis meritis damnare, quia iustus est.* Et lib. 4. contra eundem cap. 8. *Cerrum, & immobile tenemus, non esse iniquitatem apud Deum, qua quemquam sine malis meritis damnet.* Et epist. 106. inquit. *Quemquam verò immeritum, & nulli obnoxium peccato si Deus damnare creditur, alienus ab iniquitate non creditur.* Similiaque habet alij in locis: pariterque alij Patres. Ergo decretum damnandi homines ante eorum prauisa peccata esset in Deo iniustum; atque adeo non est possibile. Nego consequentiam cum Ruiz disput. 16. citatâ

FFFF 2 sect.

est. 6. num. 30. Quia August. & alij Patres dumtaxat significant, iniustum esse punire eum, qui nullius peccati reus esset: non tamen dicunt, iniustum esse decretum puniendi peccata, etiam si ante ea prauis concipiatur à Deo. Addit Hericus disputat. 33. num. 22. Augustinum tantum loqui de damnatione faciendâ iuxta regulas à diuinâ prouidentia præscriptas. Cateroquin Deum sine vllâ iniquitate posse hominem innocentem iure dominij detrudere in æterna supplicia addicereque æternis cruciatibus, quod repetit num. 25. Idemque docent docti Recentiores de homine quantalibet sanctitate polente: quia Deus vt hominum supremus dominus absque vllâ crudelis, aut iniusti notâ potest qualibet creaturâ vt ad eius destructionem, sed minime placet. Quia, licet Deus titulo supremi sui dominij quamlibet creaturam posset destruere, siue non conseruare: aut illam citra omnem culpam æternis cruciatibus mancipare, sub Dei potestate non cadit, vt pote rationi dissonum, & iniquum iuxta dicenda proposit. 3.

17 Deinde obijcit Molina. Iniquus censetur Princeps humanus, qui eo sine peccata permitteret, vt haberet, quod puniret. Ergo prædefinitio punitionis determinans ad permitrenda peccata eo sine, vt puniantur, iusta non est adhuc in Deo. Dato antecedente; nego consequentiam. Quia Princeps humanus tenetur, quantum possit, peccata subditorum impedire; cum eo dirigatur eius potestas, vt bono subditorum prospiciat. Vnde ex solo sine punitionis, propriæque gloriæ ex illâ capiendæ non potest peccata permittere. Aut Deus, qui ad solam gloriam suam potest suum regimen ordinare, vt non tenetur, impedire peccata hominum, ita illa ex fine ostendendi suam iustitiam punitionem permittere potest; atque ita ante ipsa peccata prauis eorum punitionem prædefinire per poenam damni, & sensus faciendam.

18 Rogas, an sit etiam Deo possibile decretum præscindens à demeritis, quo decernat priuare hominem gloriâ æternâ, & cum æterno supplicio sensus cruciari, simile prædefinitio gloriæ præscindenti à meritis, cuius possibilitatem adstruximus disput. 41. quæst. 1. Respondeo, decretum priuandi hominem gloriâ præscindens à demeritis non esse impossibile: quia, cum priuatio gloriæ sit malum tantum priuatiuum, & boni homini non debiti, non est, vnde Deus teneatur ad illum non negandum, etiam non habenti peccata, nedum cum præcisione ab illis. Decretum verò cruciandi hominem in æternum præscindens à demeritis alienum videtur à clementiâ, siue pietate Dei, atque adeo impossibile. Quia, vt esset crudele, siue sanum decretum cruciandi innocentem in æternum iuxta dicenda proposit. 3. Ita suam crudelitatem, siue sanitiam præferret decretum cruciandi hominem in æternum, cum præcisione à demeritis, vt pote cuius vi necessario pateretur homo tales cruciatus, et si innocens esset.

Propositio 3.

Decretum infligendi homini innocenti, siue immerenti cruciatus æternos Inferni omnino impossibile Deo est.

Probant propositionem istam primò verba illa Sapient. 12. *Cum ergo sis iustus, iuste omnia disponis: ipsum quoque, qui non debet puniri, condemnare, exterum astimas à tuâ virtute. Virtus enim tuâ iustitiâ initium est.* Quibus clarè significatur, alienum à iustitiâ esse, atque adeo exterum, siue alienum à virtute, siue potentia Dei, condemnare eum ad poenam, qui ex defectu culpæ puniri non debet. Secundò probant illa verba Augustini relata num. 14. *Quæ satis etiam clara ad rem sunt.* Tertio probat aperta ratio. Quia, si in nobis est vitium crudelitatis contra clementiam, punire quemquam vltra meritum culpæ; multoque maius, seu peius est vitium sanitatis, seu feritatis bestiarum, proprium contra donum pietatis, cruciare quemquam citra omnem culpam, vt tenent omnes Theologi cum S. Thom. 2. 2. quæst. 159. artic. 1. & 2. Quantò magis forent illa, si dari possent, vitia in Deo, cuius clementia, cuius pietas infinites infinitè nostram excedit. Repugnat igitur eo titulo, vt dentur in Deo. Qui vel minimè vmbra vitij, siue peccati incapax est.

Dices. Deus est supremus, & absolutus Dominus creaturæ, etiam innocentis. Ergo potest de illâ disponere, prout sibi libuerit. Ergo citra omnem eius iniuriam, atque adeo absque omni iniustitiâ potest illam in æternum cruciare. Respondeo, titulo supremi, & absoluti dominij, quod Deus habet de creaturâ innocente, per locum intrinsecum fore, vt si illam in æternum cruciaret, nec ipsi inferret iniuriam strictam, nec peccaret contra iustitiam: quia tamen peccaret contra clementiam, siue pietatem; idcirco id ipsi absolute est onino impossibile; vt pote cui omnino repugnat peccare contra vllam virtutem. Itaque Domino rei non eo ipso licitus est quilibet vsus eius: cum multi vsus eius alijs virtutibus, præterquam iustitiâ, opponi possint. Sic enim illicitè contra temperantiam inebriat se homo suo vino: illicitè contra liberalitatem prodigit suas opes: illicitè contra clementiam, aut pietatem lauit in suum mancipium; aut in quoduis suum animal brutum: pariterque in similibus.

Dices rursus. Deus potest annihilare innocentem. Ergo & excruciare. Concesso antecedente; nego consequentiam. Quia annihilatio malum quoddam est negatiuum, consistens in cessatione à beneficio gratis collato. Quod, sicut Deus pro suo libero beneplacito potuit non dare, ita & auferre, seu non continuare potest. At excruciatio, de qua tractamus, malum est positium, cuius insidicium non potest non clementiæ, pietatiue Dei aduersari, vt constat ex dictis. Vnde patet, Deum, suâ promissione seclusâ, bene posse innocentem excludere à suâ æternâ beatitudine: quia hoc aliud non esset quam ei negare bonum non debitum.

Cum dictis autem bene coheret, posse Deum, sæpeque defacto solere aliqua leuiora mala.

mala etiam positiva huius vitæ suis innocentibus, atque dilectis providere propter eorum profectum spirituales, ut infirmitates, dolores, erumnas, persecutiones, &c. Quia hoc longissimè abest a crudelitate, & sanctità, eo ipso, quod talia mala longissimè præstantiora bona referunt seculum.

QVAESTIO III.

Quas causas habeat reprobatio.

- 23 **S**ermo erit in hac quaestione de causis tum positivæ reprobationis, tum negativæ. Circa quas, suppositis harum reprobationum acceptationibus statutis quæst. 1. vix potest dissidium, aut controuersia magni momenti remanere. Ob id præmissâ diuisione causæ in physicam, & moralem, quam fecimus disput. 42. quæst. 2. num. 47. per aliquot suppositiones, & assertiones breui me expedio, ut sequitur.
- 24 **S**uppono primò tanquam certum, vtramque reprobationem quoad actus internos Dei nullam habere causam physicam, quæ verè, & formaliter talis sit: tamen ab intellectu, & voluntate diuinâ causentur virtualiter, prout dictum in simili ibid. num. 48.
- 25 **S**uppono secundò etiam ut certum, vtriusque reprobationis quoad effectus externos Deum physicam causam esse tum efficientem, tum finalem: lecus materialem, aut formalem; prout dictum etiam ibi in simili num. 49.
- 26 **S**uppono tertio ut certum pariter, Reprobationem fere omnium suæ reprobationis præsertim negativæ effectuum causam physicam esse tum efficientem, tum materialem iuxta dicta in simili ibid. num. 50. Vnicui autem effectus reprobationis positivæ, qui est pœna vel solius damni, vel etiam sensus, Deus est causa principalis physica in genere efficientis, ut constat.
- 27 **S**uppono denique etiam ut certum, in eo prædestinationem à reprobatione differre: quòd prædestinatio non solum intendit directè gloriam prædestinati ut finem, sed ceteros suos effectus ut media vtilia ad talem finem formaliter, quæ talia sunt, eligit, atque adeò ordinat ad finem ipsum: at reprobatio, licet, qua parte positiva est, directè intendat pœnam Reprobi ut finem immediatè exequendum; ceteros tamen effectus reipsâ ad talem finem conducentes, ad seque spectantes, qua parte negativa est, nec eligit, nec vult formaliter prout media vtilia ad talem finem, sed ad eorum existentiam ex motiuis alijs concurrunt. Quo fit, ut reprobatio, qua parte negativa est, permissiua potius, quàm positivæ providentia Dei sit. Hæc de artinenribus ad causas reprobationis physicas. Venio ad morales, seu meritorias. Et.
- 28 **D**ico primò. Reprobationis positivæ vnicè sunt causa moralis, seu meritoria peccata Reprobi morte consummata. Quia, ut ex dictis in præsentibus constat, propter peccata eiusmodi tantum condemnat Deus Reprobos ad æternam pœnam, solius quidem damni, consistentem in priuatione gloriæ, eos, qui cum solo peccato originali moriuntur; damni autem simul, & sensus eos,

qui moriuntur cum peccato personali mortali, vno, vel pluribus.

29 **D**ico secundò. Aliquorum effectuum reprobationis negativæ, atque adeò & aliquorum actuum Dei, ex quibus ea coalescit, causa moralis meritoria dari solet ex parte Reprobi, ali-quod scilicet, aut aliqua peccata personalia eius. Quia sæpe decernit Deus permissionem vnius peccati, atque etiam perseverantiæ in illo finalis in pœnam alterius, iuxta id, quod dicebamus supra disput. 40. quæst. 4. num. 63. Huiusmodi autem permissiones effectus sunt reprobationis negativæ: actuique Dei tendentes in illas ipsius reprobationis partes iuxta dicta quæst. 1.

30 **D**ico tertio. Cæterorum omnium effectuum reprobationis negativæ, actuumque Dei ipsis correspondentium peccatum originale est causa morans, seu meritoria tum prout originale, seu prout repertum in Adamo, tum prout originatum, seu prout contractum ab illius posteris, de quorum reprobatione est sermo. Dico autem cæterorum omnium effectuum: quia & ipsius peccati originalis permissio dicenda est effectus reprobationis negativæ prout videbimus quæst. 4. cuius tamen peccatum ipsum originale causa non est. Stat imprimis pro assertionem ita Augustinus multis in locis, vbi docet, ex eadem massa damnabili propter dictum originale peccatum in eius pœnam relinquere Deum Reprobos iusto iudicio sine gratiâ efficaci ad salutem, adeoque sine gloriâ; solaque suâ misericordiâ Prædestinatos tali gratiâ, & gloriâ donare; cum & hos pariter æquo iure posset relinquere. Ita habet epistolâ 105. col. 2. & epist. 106. prope medium, & epistol. 107. inter medium, & finem, & epist. 157. inter principium, & medium & lib. 15. de Ciuit. cap. 2. & lib. 21. cap. 12. & lib. 1. ad Simplician. quæst. 2. post medium, & lib. 2. contra duas epist. Pelag. cap. 7. & in Enchir. cap. 95. 98. & 99. & lib. de Prædest. & grat. cap. 3. 6. & 16. & lib. de Prædest. Sanct. cap. 9. & 14. & de Dono perseu. cap. 8. & 14. & alibi.

31 **D**einde stat pro eadem doctrinâ discipuli Augustini. Prosper in lib. Sentent. ex August. tenent. 307. & ad Excerpta Genuens. resp. 6. & 8. & lib. de Liber. arbitr. post medium, & lib. 10. de Vocat. gent. cap. 17. sæpeque alibi tum ad Capit. Gallor. tum ad Obiect. Vincent. Fulgent. lib. 1. ad Monim. cap. 7. 26. & 28. & de Incarn. & grat. cap. 21. Beda in Collectan. ad Roman. 9. ad illud. *Quod si Deus volens.* Anselm. ibid. ad illud. *Iacob dilexi,* &c. & ad illud. *Miserebor, cuius misereor,* &c. Et S. Thom. ad eundem locum lect. 3. & 4. & quæst. 6. de Verit. art. 2. ad 2. & 2. 2. quæst. 2. artic. 5. ad 1.

32 **R**atio autem dictæ doctrinæ est. Quia propter peccatum originale digni sunt homines, qui priuentur quibusvis bonis, alijs ipsis non debitis: defactoque priuantur propter illud iustitiâ originali, & alijs bonis ei annexis, ut est certissimum. Ergo credendum est, defacto insuper priuari Reprobos propter peccatum originale, eis omnibus bonis, quæ si haberent, euaderent prædestinati. Maximè, cum per hoc erga Reprobos iustitiâ diuina elucescat; & erga Prædestinatos diuina misericordiâ respicere magis.

33 **S**ed est difficultas, an hæc doctrina omnibus Reprobis conueniat, an ad eos fit contrahenda, quibus peccatum originale dimissum non est.

Hoc